

62015CJ0378

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tielet Awla)

14 ta' Di?embru 2016 (*1)

“Rinviju g?al de?i?joni preliminari — Tassazzjoni — Taxxa fuq il-valur mi?jud — Direttiva 77/388/KEE — Il-punt (d) tat-tielet subparagrafu tal-Artikolu 17(5) — Kamp ta' applikazzjoni — Applikazzjoni ta' proporzjon ta' tnaqqis tat-taxxa fuq il-valur mi?jud imposta fuq l-akkwist tal-o??etti u tas-servizzi kollha u?ati minn persuna taxxabbli — Tran?azzjonijiet an?illari — U?u tad-d?ul mill-bejg? b?ala indizzju”

Fil-Kaw?a C?378/15,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari ta?t l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Commissione Tributaria Regionale di Roma (kummissjoni fiskali re?jonali ta' Ruma, l-Italja), permezz ta' de?i?joni tas-6 ta' Mejju 2015, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fis-16 ta' Lulju 2015, fil-pro?edura

Mercedes Benz Italia SpA

vs

Agenzia delle Entrate Direzione Provinciale Roma 3,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tielet Awla),

komposta minn L. Bay Larsen, President tal-Awla, M. Vilaras, J. Malenovský (Relatur), M. Safjan u D. Šváby, Im?allfin,

Avukat ?enerali : H. Saugmandsgaard Øe,

Re?istratur: I. Illéssy, Amministratur,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub u wara s-seduta tal-14 ta' April 2016,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

—

g?al Mercedes Benz Italia SpA, minn P. Centore, avukat,

—

g?all-Gvern Taljan, minn G. Palmieri, b?ala a?ent, assistita minn E. De Bonis, G. De Bellis u M. Capolupo, avvocati dello Stato,

—

g?all-Kummissjoni Ewropea, minn L. Lozano Palacios u D. Recchia, b?ala a?enti,

wara li semg?et il-konkluzjonijiet tal-Avukat ?enerali, ippre?entati fis-seduta tad-29 ta' ?unju 2016,

tagħti l-preġenti

Sentenza

1

It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 17(5) u tal-Artikolu 19 tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-liġijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-dgħul mill-bejgħ — Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud: bażi uniformi ta' stima (l-Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 23), fil-verżjoni tagħha fis-sekond f' mien il-fatti kontenzjużi (iktar 'il quddiem is-“Sitt Direttiva”).

2

Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' kawża bejn Mercedes Benz Italia Spa (iktar 'il quddiem “Mercedes Benz”) u l-Agenzia delle Entrate Direzione Provinciale Roma 3 (l-amministrazzjoni fiskali, direttorat reġjonali Roma 3, iktar 'il quddiem l-“amministrazzjoni fiskali”) dwar it-tnaqqis tat-taxxa fuq il-valur miżjud (VAT) li sar minn Mercedes Benz abbażi tas-sena fiskali 2004.

Il-kuntest ġuridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3

Is-sbatax-il premessa tas-Sitt Direttiva kienet tipprevedi:

“Billi Stati Membri għandhom ikunu jistgħu, f'erti limiti u soġġetti għal erti kondizzjonijiet, biex jiedu jew iġommu miżuri speċjali b'deroga għal din id-Direttiva biex il-ġbir tat-taxxa jiġfief jew biex ma jkunx hemm frodi jew evażjoni mit-taxxa;

[...]”

4

L-Artikolu 13 B ta' din id-direttiva kien jipprovdi li:

“Mingħajr preżudizzju għal disposizzjonijiet oħra tal-Komunità, l-Istati Membri għandhom jeżentaw [...]:

d)

it-transazzjonijiet li ġejjin:

1.

l-għoti jew in-negozjar ta' kreditu u l-immaniġġjar tal-kreditu mill-persuna li tagħti;

[...]”

5

Skont l-Artikolu 17(2) u (5) tal-imsemmija direttiva:

“2. Sa kemm l-oġġetti u s-servizzi huma użati għall-iskopijiet fuq it-transazzjoni taxxabbli tiegħu, il-

persuna taxxabbli għandha tkun intitolata biex tnaqqas mit-taxxa li hi responsabbli biex tallas:

(a)

taxxa fuq il-valur miġjud imħalsa għal merkanzija jew servizzi pprovduti jew li se jkunu pprovduti lilha minn persuna taxxabbli oħra li għandha tallas it-taxxa fit-territorju tal-pajji;

[...]

5. Fir-rigward ta' oġġetti u servizzi li għandhom ikunu wati minn persuna taxxabbli kemm għal transazzjonijiet koperti b'paragrafi 2 u 3, fir-rigward ta' li t-taxxa fuq il-valur miġjud titnaqqas, u għal transazzjonijiet fir-rigward ta' li t-taxxa fuq il-valur miġjud ma titnaqqasx, it-tali proporzjon biss tat-taxxa fuq il-valur miġjud għandu jkun imnaqqas kif hu attribwit għat-transazzjonijiet ta' qabel.

Dan il-proporzjon għandu jkun determinat, b'mod konformi ma' l-Artikolu 19, għat-transazzjonijiet kollha mwettqa minn persuna taxxabbli.

Madankollu, l-Istati Membri jistgħu:

(a)

jawtorizzaw lill-persuna taxxabbli biex tistabbilixxi proporzjon għal kull settur tan-negozju tiegħu, sakemm kontijiet separati huma miqsuma għal kull settur;

(b)

iġiegħlu l-persuna taxxabbli biex tiddetermina proporzjon għal kull settur tan-negozju tiegħu u jgħom kontijiet separati għal kull settur;

(?)

jawtorizzaw jew iġiegħlu l-persuna taxxabbli biex tagħmel it-tnaqqis fuq il-baħi ta' l-użu ta' kollha jew parti mill-oġġetti u s-servizzi;

(d)

jawtorizzaw lill-persuna taxxabbli miġiegħla tagħmel it-tnaqqis b'mod konformi mar-regola stabbilita fl-ewwel sub-paragrafu, fir-rigward ta' l-oġġetti u s-servizzi kollha uati għal transazzjonijiet msemmija hemmhekk;

(e)

jipprovdu li fejn it-taxxa fuq il-valur miġjud li m'hix imnaqqsa mill-persuna taxxabbli hi insinifikanti, hi għandha tkun trattata b'ala xejn."

6

L-Artikolu 19(1) u (2) tal-istess direttiva, intitolat "Kalkulazzjoni tal-proporzjon imnaqqas" huwa fformulat kif ġej:

"1. Il-proporzjon imnaqqas ta't l-ewwel sub-paragrafu ta' l-Artikolu 17(5) għandu jkun magħmul minn frazzjoni li jkollha:

—

b?ala numeratur, l-ammont totali, esklussiv mit-taxxa fuq il-valur mi?jud, [tad-d?ul mill-]bejg? kull sena attribwit g?at-transazzjonijiet li fuqhom it-taxxa fuq il-valur mi?jud titnaqqas [...]

—

b?ala denominatur, l-ammont totali, esklussiv tat-taxxa fuq il-valur mi?jud, [tad-d?ul mill-]bejg? kull sena attribwit lit-transazzjonijiet inklu?i fin-numeratur u lit-transazzjonijiet fir-rigward ta' li t-taxxa fuq il-valur mi?jud mhux imnaqqas. [...]

Il-proporzjon g?andu jkun stabbilit fuq ba?i annwali, iffissat b?ala persenta?? u mag?mul figura s?i?a li ma te??edix il-numru li jmiss.

2. Permezz ta' deroga minn disposizzjonijiet ta' paragrafu 1, g?andhom ikunu esklu?i mill-kalkulazzjoni tal-proporzjon imnaqqas [...] [l-ammonti tad-d?ul mill-] bejg? attribwiti g?al[...] transazzjonijiet in?identali, u g?all-beni immobbli in?identali u g?al transazzjonijiet finanzjarji [...]”

7

Is-Sitt Direttiva t?assret u ?iet issostitwita bid-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud (?U 2006, L 347, p. 1), li da?let fis-se?? fl-1 ta' Jannar 2007.

Id-dritt Taljan

8

L-Artikolu 10(1) tad-decreto del Presidente della Repubblica n. 633 – istituzione e disciplina dell'imposta sul valore aggiunto (digriet tal-President tar-Repubblika Taljana Nru 633 li jistabbilixxi u jirregola t-taxxa fuq il-valur mi?jud), tas-26 ta' Ottubru 1972 (GURI Nru 292, tal?11 ta' Novembru 1972), fil-ver?joni applikabbli tieg?u g?all-kaw?a prin?ipali (iktar 'il quddiem id-“DPR Nru 633/72”), jipprovdi:

“Huma e?enti mit-taxxa:

Il-provvista ta' servizzi li jikkon?ernaw l-g?oti u n-negozjar ta' krediti, l-immani??jar tag?hom u t-tran?azzjonijiet ta' finanzjament [...]”

9

L-Artikolu 19(5) tad-DPR Nru 633/72, jipprevedi:

“F'dak li jirrigwarda l-persuni taxxabbli li jag?mlu tran?azzjonijiet li ji??eneraw tran?azzjonijiet li jag?tu d-dritt g?al tnaqqis tat-taxxa, kif ukoll tran?azzjonijiet e?entati [...], id-dritt g?al tnaqqis tat-taxxa huwa awtorizzat biss g?all-parti tal-VAT proporzjonali g?all-ammont relatat mal-ewwel tran?azzjonijiet u l-ammont korrispondenti g?andu ji?i kkalkolat b'applikazzjoni proporzjonali tat-tnaqqis imsemmi fl-Artikolu 19-bis”

10

Mill-fajl sottomess lill-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li l-metodu g?ad-determinazzjoni tad-dritt g?al tnaqqis, previst fl-Artikolu 19(5) tad-DPR Nru 633/72, japplika fir-rigward tal-o??etti u s-servizzi kollha akkwistati mill-persuni taxxabbli li jag?mlu tran?azzjonijiet li jag?tu lok g?ad-dritt g?al tnaqqis u tran?azzjonijiet e?enti.

Skont l-Artikolu 19-bis tad-DPR Nru 633/72:

“1. It-tnaqqis proporzjonali msemmi fl-Artikolu 19(5) għandu jiġi kkalkolat abbażi ta' proporzjon bejn l-ammont ta' tranżazzjonijiet li jagħtu d-dritt għal tnaqqis, li jkunu saru matul is-sena, u l-istess ammont flimkien mat-tranżazzjonijiet eżenti matul l-istess sena. It-tnaqqis proporzjonali għandu jiġi approssimat għall-unità superjuri jew inferjuri, skont jekk il-parti deżimali taqbiex jew le ta' ammont partijiet minn għaxra.

2. Għall-finijiet tal-kalkolu proporzjonali tat-tnaqqis imsemmi fl-ewwel paragrafu, ma għandhomx jittieġdu inkunsiderazzjoni [...] it-tranżazzjonijiet eżenti li huma elenkati ta' t il-punti 1) sa 9) [tal-Artikolu 10 tad-DPR Nru 633/72], meta ma jkunux parti mill-attività prinċipali tal-persuna taxxabbli jew ikunu anqas għat-tranżazzjonijiet taxxabbli, mingħajr sara għan-natura mhux deduttibbli tat-taxxa fuq l-oġġetti u s-servizzi u/ati esklużivament sabiex jitwettqu dawn it-tranżazzjonijiet tal-aqwar.”

L-Artikolu 36 tad-DPR Nru 633/72 huwa fformulat kif ġej:

“(1) Għal dak li jikkonferma l-persuni taxxabbli li jeżerċitaw diversi attivitajiet, it-taxxa tapplika b'mod globali u kumulattiv għall-attivitajiet kollha, b'riferiment għad-dawl mill-bejgħ globali, bla sara għad-dispożizzjonijiet tal-paragrafi li ġejjin.

(2) Jekk il-persuna taxxabbli topera impriża jew teżerċita fl-istess waqt impjeg jew professjoni, it-taxxa tapplika separatament għall-operat tal-impriża u għall-eżerċizzju ta' snajja jew ta' professjoni, skont id-dispożizzjonijiet applikabbli rispettivament u b'riferiment għad-dawl mill-bejgħ.

(3) Il-persuni taxxabbli li joperaw diversi impriżi jew jeżerċitaw diversi attivitajiet fil-żewġ l-istess impriża jew diversi snajjiet jew professjonijiet jistgħu jagħtu l-applikazzjoni separata tat-taxxa relattiva għal u/ud mill-attivitajiet li huma jeżerċitaw, billi jindikaw l-għajla tagħhom lill-awtorità fiskali fid-dikjarazzjoni tagħhom għas-sena preżedenti jew fid-dikjarazzjoni tagħhom tal-bidu tal-attività. F'dan il-każ, it-tnaqqis previst fl-Artikolu 19 jingħata, bil-kundizzjoni li jkun hemm kontabbiltà separata għall-din l-attività, iġda huwa eskluż, b'deroga mid-dispożizzjonijiet tal-paragrafu preżedenti, għal dak li jikkonferma t-taxxa relattiva għall-oġġetti mhux deprezzabbli ta' u/ud m'għallat. L-għajla tipproduċi l-effetti tagħha sakemm ma tkunx irrevokata u, fi kwalunkwe każ, matul tal-inqas perijodu ta' tliet snin. [...]. Id-dispożizzjonijiet ta' dan il-paragrafu japplikaw barra minn hekk għall-persuni taxxabbli [...] li jeżerċitaw attivitajiet eżenti fis-sens tal-Artikolu 10(1).

(4) Fi kwalunkwe każ it-taxxa tapplika b'mod separat, skont id-dispożizzjonijiet applikabbli rispettivament u b'riferiment għad-dawl mill-bejgħ globali ta' kull waċda foshom, [...].

(5) Fil-każijiet kollha fejn it-taxxa tapplika b'mod separat għal attività partikolari, jekk it-tnaqqis previst fl-Artikolu 19 isir b'applikazzjoni tal-paragrafu 3 tal-istess artikolu jew jiġi applikat f'somma f'daqqa, dan għandu jingħata għat-taxxa relattiva għall-oġġetti jew għas-servizzi ta' u/ud m'għallat, fil-limiti tal-frazzjoni imputabbli għall-eżerċizzju tal-attività nnifisha, anki jekk il-passaġġi jew it-trasferimenti ta' servizzi lill-attività sużetta għat-tranżazzjoni imnaqqas jew f'somma f'daqqa jikkostitwixxu provvisti ta' servizz fis-sens tal-Artikolu 3 u jitqiesu li seħew, abbażi tal-valur normali tagħhom, fid-data li seħew ipprovduti. [...].”

Il-kawża prinċipali u d-domanda preliminari

13

Mercedes Benz hija responsabbli mid-direzzjoni strateġika tal-kummerċjalizzazzjoni tat-trade marks tal-grupp Daimler-Chrysler fl-Italja.

14

Fid-dikjarazzjoni tal-VAT tagħha għas-sena fiskali 2004, Mercedes Benz ikklassifikat l-attivitajiet finanzjarji tagħha, jiġifieri l-għoti ta' self lis-sussidjarji tagħha, b'ala "anġillari" meta mqabbla mal-attivitajiet taxxabli tagħha, u dan wassalha sabiex teskludi l-interessi miġbura fuq dan is-self mill-kalkolu tad-denominatur tal-frazzjoni li serviet sabiex jiġi stabbilit il-perċentwali ta' tnaqqis imsemmi fl-Artikolu 19-bis tad-DPR Nru 633/72.

15

Wara li sar kontroll fiskali matul is-sena 2008 u li kien jirrigwarda s-sena finanzjarja 2004, Mercedes Benz qiegħdet suqġetta, permezz ta' deċiżjoni tal-amministrazzjoni fiskali, għal arretrati tal-VAT ta' EUR 1755882, minnabba li l-interessi miġbura fuq dan is-self kienu qiegħdin indebitament esklużi mid-denominatur tal-frazzjoni li serviet sabiex jiġi stabbilit il-perċentwali ta' tnaqqis, sa fejn l-għoti tal-imsemmi self kien wieġed mill-attivitajiet prinċipali ta' Mercedes Benz, billi l-interessi miġbura fuq dan is-self kien jirrappreżenta 71.64 % tad-dgħul mill-bejgħ totali tagħha.

16

Mercedes Benz ippreżentat rikors kontra din id-deċiżjoni quddiem il-Commissione tributaria provinciale di Roma (kummissjoni fiskali provinċjali ta' Ruma, l-Italja) li qiegħdet miqgħud. Sussegwentement, Mercedes Benz appellat minn din is-sentenza quddiem il-qorti tar-rinviju, il-Commissione tributaria regionale di Roma (kummissjoni fiskali reġjonali ta' Ruma, l-Italja).

17

F'din il-kawża, Mercedes Benz sostniet li kienet intitolata teskludi l-interessi miġbura fuq is-self mogħti fid-denominatur tal-frazzjoni li serviet sabiex jiġi stabbilit il-perċentwali ta' tnaqqis tal-VAT u sostniet b'mod partikolari li, fi kwalunkwe każ, il-leġislatur nazzjonali kien ittraspona b'mod qbaljat l-Artikoli 168 u 173 sa 175 tad-Direttiva 2006/112 billi ppreveda li l-proporzjon ta' tnaqqis imsemmi fl-Artikolu 19-bis tad-DPR Nru 633/72 japplika bla distinzjoni għall-oġġetti u għas-servizzi kollha akkwistati minn persuna taxxabli, bla distinzjoni skont jekk dawn l-oġġetti u dawn is-servizzi humiex allokat għal tranżazzjonijiet li jagħtu dritt għal tnaqqis, għal tranżazzjonijiet li ma jagħtux lok għal tnaqqis jew għal dawn iż-żewġ tipi ta' tranżazzjonijiet.

18

F'dawn iż-żirkustanzi, il-Commissione Tributaria Regionale di Roma (kummissjoni fiskali reġjonali ta' Ruma) iddeċidiet li tissospendi l-proċeduri quddiemha u li tagħmel lill-Qorti tal-Ġustizzja d-domanda preliminari li qiegħda:

"Għall-finijiet tal-eżerċizzju tad-dritt għat-tnaqqis, il-leġislatzjoni Taljana (preżiżament l-Artikoli 19(5) u 19-bis tad-[DPR Nru 633/72]) u l-prassi tal-amministrazzjoni fiskali nazzjonali, li jimponu li jsir riferiment għall-kompożizzjoni tad-dgħul mill-bejgħ tal-operatur, inkluż sabiex jiġi identifikati l-operazzjonijiet imsejja anġillari, mingħajr ma jipprevedu metodu ta' kalkolu li jkun ibbażat fuq il-kompożizzjoni u d-destinazzjoni effettiva tax-xiri, u li jirrifletti oġġettivament is-sehem ta' imputazzjoni reali tal-ispejje sostnuti f'kull waċda mill-attivitajiet – intaxxati jew mhux intaxxati – eżerċitati mill-persuna taxxabli, imorru kontra interpretazzjoni tal-Artikoli 168, 173, 174 u 175 tad-

Direttiva [2006/112] ibba?ata fuq il-prin?ipji ta' proporzjonalità, ta' effettività u ta' newtralità, kif stabbiliti fid-dritt tal-Unjoni?"

Fuq id-domanda preliminari

Osservazzjonijiet preliminari

19

Fl-ewwel lok, minkejja li l-qorti tar-rinviju rreferiet formalment, fit-talba tag?ha g?al de?i?joni preliminari, g?all-Artikoli 168 u 173 sa 175 tad-Direttiva 2006/112, g?andu ji?i rrilevat li matul is-sena fiskali inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, id-dritt g?al tnaqqis tal-persuni taxxabbli kien prin?ipalment irregolat mill-Artikoli 17 u 19 tas-Sitt Direttiva.

20

Fit-tieni lok, mill-fajl sottomess lill-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li billi adotta l-Artikolu 19(5) u l-Artikolu 19-bis tad-DPR Nru 633/72, il-le?i?latur nazzjonali kellu l-intenzjoni ju?a l-metodu ta' deroga previst fil-punt (d) tat-tielet subparagrafu tal-Artikolu 17(5) tas-Sitt Direttiva.

21

F'dawn i?-?irkustanzi, g?andu jitqies li permezz tad-domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi jekk il-punt (d) tat-tielet subparagrafu tal-Artikolu 17(5) u l-Artikolu 19 tas-Sitt Direttiva, g?andhomx ji?u interpretati fis-sens li ma jipprekludux le?i?lazzjoni u prassi nazzjonali, b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li jimponu fuq persuna taxxabbli:

—

li tapplika g?all-o??etti u g?as-servizzi kollha akkwistati minnha proporzjon ta' tnaqqis ibba?at fuq id-d?ul mill-bejg?, ming?ajr ma jipprevedu metodu ta' kalkolu li jkun ibba?at fuq in-natura u d-destinazzjoni effettiva ta' kull wie?ed mill-o??etti u mis-servizzi akkwistati u li jirrifletti o??ettivament is-sehem ta' imputazzjoni reali tal-ispejje? sostnuti f'kull wa?da mill-attivitajiet intaxxati u mhux intaxxati; u

—

li tirreferi g?all-kompo?izzjoni tad-d?ul mill-bejg? tag?ha sabiex tidentifika t-tran?azzjonijiet li jikklassifikaw b?ala "an?illari".

Ir-risposta tal-Qorti tal-?ustizzja

22

L-ewwel nett g?andu jifakkar li, skont l-Artikolu 17(2) tas-Sitt Direttiva, il-persuni taxxabbli g?andhom il-possibbiltà li jnaqqsu t-taxxa imposta fuq l-akkwist jew il-provvista ta' o??etti u ta' servizzi inti?i sabiex jintu?aw esklu?ivament g?at-twettiq ta' tran?azzjonijiet intaxxati.

23

Għal dak li jikkonferma l-oġġetti u s-servizzi intiżi sabiex jintużaw għall-bżonnijiet kemm ta' tranżazzjoni li jagħtu lok għad-dritt għal tnaqqis kif ukoll ta' tranżazzjonijiet li ma jagħtux lok għad-dritt għal tnaqqis, l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 17(5) ta' din id-direttiva jipprevedi li t-tnaqqis huwa aġġustat biss għall-parti tal-VAT li hija proporzjonali għall-ammont relatat mal-ewwel kategorija ta' tranżazzjonijiet.

24

Madankollu, it-tielet subparagrafu tal-Artikolu 17(5) tas-Sitt Direttiva jippermetti lill-Istati Membri jużaw metodi għad-determinazzjoni tad-dritt għal tnaqqis speċifiċi, ta' natura derogatorja, li fosthom hemm dak imsemmi fil-punt (d) ta' din id-dispożizzjoni (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-8 ta' Novembru 2012, BLC Baumarkt, C-511/10, EU:C:2012:689, punt 24).

25

Konformement għall-punt (d) tat-tielet subparagrafu tal-Artikolu 17(5) tas-Sitt Direttiva, Stat Membru jista' jawtorizza jew jobbliga persuna taxxabbli sabiex tipprova għat-tnaqqis, skont ir-regola prevista fl-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 17(5) ta' din id-direttiva, għall-oġġetti u s-servizzi kollha użati għat-tranżazzjonijiet kollha msemmija hemmhekk.

26

Fl-ewwel lok, għandu jiġi eżaminat jekk il-punt (d) tat-tielet subparagrafu tal-Artikolu 17(5) tas-Sitt Direttiva, moqri fil-kuntest tiegħu, għandux jiġi interpretat fis-sens li l-metodu ta' kalkolu tad-dritt għal tnaqqis tal-VAT li huwa jipprevedi jimplika li għandu jintuża tnaqqis proporzjonali bbażat fuq id-d?ul mill-bejgħ.

27

F'dan ir-rigward, għandu jiġi rrilevat li, bil-kontra tal-metodi l-oġġra ta' kalkolu derogatorji msemmija fit-tielet subparagrafu tal-Artikolu 17(5) tas-Sitt Direttiva, dak previst fil-punt (d) tiegħu jipprevedi espressament li dan il-metodu jiġi applikat skont ir-regola msemmija fl-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 17(5) ta' din id-direttiva.

28

Issa, hekk kif jirriżulta mill-punt 23 tas-sentenza preżenti, ir-regola msemmija fl-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 17(5) tas-Sitt Direttiva ma tippreżenta kif il-parti tal-VAT li hija proporzjonali għall-ammont relatat mat-tranżazzjonijiet li jagħtu lok għad-dritt għal tnaqqis għandha tiġi ddeterminata b'mod korrett.

29

F'dawn iż-żirkustanzi, it-tieni subparagrafu tal-Artikolu 17(5) tas-Sitt Direttiva, li jsegwi immedjatament l-ewwel subparagrafu u jibda bil-kelmiet "dan il-proporzjon", b'riferiment għalhekk għall-proporzjon ta' tnaqqis previst fl-ewwel subparagrafu, jippreżenta li l-imsemmi proporzjon għandu jiġi ddeterminat skont l-Artikolu 19 ta' din id-direttiva.

30

Issa, l-Artikolu 19(1) tas-Sitt Direttiva jipprovdi li l-proporzjon ta' tnaqqis previst fl-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 17(5) ta' din id-direttiva għandu jiġi stabbilit abbażi ta' frazzjon li tinkludi, fin-numeratur, id-d?ul mill-bejgħ relatat mat-tranżazzjonijiet li jagħtu lok għad-dritt għal tnaqqis u,

fid-denominatur, id-d?ul mill-bejg? relatat ma' dawn it-tran?azzjonijiet u mat-tran?azzjonijiet li ma jag?tux lok g?ad-dritt g?al tnaqqis.

31

G?aldaqstant, ir-riferiment li jinsab fil-punt (d) tat-tielet subparagrafu tal-Artikolu 17(5) tas-Sitt Direttiva g?all-konformità mar-regola msemija fl-ewwel subparagrafu ta' dan l-artikolu, g?andu jinqara b?ala li jimplika l-u?u ta' proporzjon ta' tnaqqis ibba?at fuq id-d?ul mill-bejg? fl-implementazzjoni tal-imsemija dispo?izzjoni.

32

Minn dan jirri?ulta li l-punt (d) tat-tielet subparagrafu tal-Artikolu 17(5) tas-Sitt Direttiva, moqri flimkien mal-ewwel u t-tieni subparagrafi tal-Artikolu 17(5) kif ukoll mal-Artikolu 19(1) ta' din id-direttiva, g?andu ji?i interpretat fis-sens li l-metodu ta' kalkolu tad-dritt g?al tnaqqis tal-VAT li huwa jipprevedi jimplika l-u?u ta' proporzjon ibba?at fuq id-d?ul mill-bejg?.

33

Fit-tieni lok, g?andu ji?i e?aminat jekk il-punt (d) tat-tielet subparagrafu tal-Artikolu 17(5) tas-Sitt Direttiva jipprekludix li Stat Membru jimponi fuq persuna taxxabli li tapplika, g?all-o??etti u g?as-servizzi kollha li akkwistat, proporzjon ta' tnaqqis ibba?at fuq id-d?ul mill-bejg?, u dan ming?ajr te?id inkunsiderazzjoni tan-natura u tad-destinazzjoni effettiva ta' kull wie?ed minn dawn l-o??etti u dawn is-servizzi.

34

F'dan ir-rigward, minn na?a, mill-kliem stess tal-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 17(5) tas-Sitt Direttiva jirri?ulta li l-kalkolu ta' proporzjon ta' tnaqqis sabiex ji?i ddeterminat l-ammont tal-VAT li g?andu jitnaqqas huwa, fil-prin?ipju, irri?ervat biss g?all-o??etti u servizzi u?ati minn persuna taxxabli sabiex twettaq kemm tran?azzjonijiet ekonomi?i li jag?tu lok g?ad-dritt g?al tnaqqis u dawk li ma jag?tux lok g?ad-dritt g?al tnaqqis (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tas-6 ta' Settembru 2012, Portugal Telecom, C?496/11, EU:C:2012:557, punt 40, u tad-9 ta' ?unju 2016, Wolfgang und Dr. Wilfried Rey Grundstücksgemeinschaft, C?332/14, EU:C:2016:417, punt 25).

35

Min-na?a l-o?ra, skont il-punt (d) tat-tielet subparagrafu tal-Artikolu 17(5) tas-Sitt Direttiva, l-Istati Membri jistg?u jawtorizzaw jew jobbligaw lil persuna taxxabli tippro?edi g?at-tnaqqis, "b'mod konformi mar-regola stabbilita fl-ewwel sub-paragrafu, fir-rigward ta' l-o??etti u s-servizzi kollha u?ati g?al transazzjonijiet msemija hemmhekk".

36

Peress li l-l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 17(5) tas-Sitt Direttiva, imsemmi espressament fil-punt (d) tat-tielet subparagrafu tal-Artikolu 17(5) ta' din id-direttiva, jirreferi kemm g?at-tran?azzjonijiet li jag?tu lok g?ad-dritt g?al tnaqqis kif ukoll dawk li ma jag?tux lok g?al dan id-dritt, hemm lok li t-termini "transazzjonijiet msemija hemmhekk" jinftiehm u b?ala li jkopru ?-?ew? tipi ta' tran?azzjonijiet imsemija fl-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 17(5) tal-imsemija direttiva.

37

Issa, bil-kontra tal-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 17(5) tas-Sitt Direttiva, il-punt (d) tat-tielet subparagrafu tal-Artikolu 17(5) ma ju?ax il-kelma “kemm” (à la fois).

38

Fin-nuqqas ta' tali pre?i?azzjoni, il-punt (d) tat-tielet subparagrafu tal-Artikolu 17(5) tas-Sitt Direttiva g?andu jinftehem b?ala li jirreferi g?all-o??etti u s-servizzi kollha u?ati mill-persuna taxxabli kkon?ernata sabiex twettaq kemm tran?azzjonijiet li jag?tu lok g?ad-dritt g?al tnaqqis kif ukoll dawk li ma jag?tux lok g?al dan id-dritt, ming?ajr ma jkun ne?essarju li dawn l-o??etti jew dawn is-servizzi jservu sabiex jitwettaq kemm tip ta' tran?azzjoni kif ukoll it-tip l-ie?or.

39

Fil-fatt, g?andu jifakkar li, meta dispo?izzjoni legali tal-Unjoni tista' twassal g?al diversi interpretazzjonijiet, g?andha ting?ata l-interpretazzjoni li tissalvagwardja l-effett utli tag?ha (ara, b'mod partikolari, is-sentenza tad-9 ta' Marzu 2000, EKW u Wein & Co, C?437/97, EU:C:2000:110, punt 41).

40

Issa, jekk il-punt (d) tat-tielet subparagrafu tal-Artikolu 17(5) tas-Sitt Direttiva ji?i interpretat b?ala li japplika biss fir-rigward ta' o??etti u ta' servizzi u?ati sabiex jitwettqu “kemm” tran?azzjonijiet li jag?tu lok g?ad-dritt g?al tnaqqis kif ukoll tran?azzjonijiet li ma jag?tux lok g?al dan id-dritt, dan iwassal sabiex din id-dispo?izzjoni ting?ata l-istess portata b?al dik li g?andu l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 17(5) ta' din id-direttiva, li minnu din id-dispo?izzjoni hija madankollu mistennija li tidderoga.

41

Huwa minnu li l-qorti tar-rinviju jidher li g?andha dubji dwar il-kompatibbiltà tal-interpretazzjoni esposta fil-punt 38 tas-sentenza pre?enti mal-prin?ipji ta' proporzjonalità tat-tnaqqis, ta' effettività tad-dritt g?al tnaqqis u ta' newtralità tal-VAT.

42

Madankollu, ming?ajr ma hemm g?alfejn ji?i e?aminat liema huwa l-impatt pre?i? ta' dawn il-prin?ipji fuq l-interpretazzjoni tat-tielet subparagrafu tal-Artikolu 17(5) tas-Sitt Direttiva, g?andu ji?i kkonstatat li t-te?id inkunsiderazzjoni tal-imsemmija prin?ipji, li jirregolaw is-sistema tal-VAT, i?da li minnhom il-le?i?latur jista' jidderoga b'mod validu, ma jistax ji??ustifika, fi kwalunkwe ka?, interpretazzjoni li ??a??ad lill-imsemmija deroga, mixtieqa espressament mil-le?i?latur, minn kull effett utli.

43

Il-kunsiderazzjonijiet li jinsabu fil-punt 38 tas-sentenza pre?enti huma, barra minn hekk, ikkorroborati minn wie?ed mill-g?anijiet imfittxija mis-Sitt Direttiva li jikkonsisti, hekk kif jirri?ulta mis-sbatax-il premessa tag?ha, fl-awtorizzazzjoni tal-u?u ta' regoli ta' applikazzjoni relattivament sempli?i (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-8 ta' Marzu 2012, Il-Kummissjoni vs Il-Portugall, C?524/10, EU:C:2012:129, punt 35).

44

Fil-fatt, meta japplikaw ir-regola ta' kalkolu prevista fil-punt (d) tat-tielet subparagrafu tal-Artikolu

17(5) tas-Sitt Direttiva, il-persuni taxxabli ma għandhomx l-obbligu li jallokaw l-oġġetti jew is-servizzi li huma jixtru jew għat-tranżazzjonijiet li jagħtu lok għad-dritt għal tnaqqis, jew għal dawk li ma jagħtux lok għal dan id-dritt, jew inkella għal dawn iż-żewġ tipi ta' tranżazzjonijiet u, sussegwentement, l-awtoritajiet fiskali nazzjonali ma għandhomx jivverifikaw jekk dawn iż-żewġ allokat i b'mod korrett.

45

Fit-tielet lok, għandu jiġi ddeterminat jekk huwiex permess, fid-dawl tal-Artikolu 19(2) tas-Sitt Direttiva, li Stat Membru jipponi li din il-persuna taxxabli tirreferi wkoll għall-kompożizzjoni tad-dawl mill-bejgħ tagħha sabiex tidentifika, fost it-tranżazzjonijiet imwettqa, dawk li jistgħu jiġu kklassifikati bħala "anġillari".

46

F'dan ir-rigward, għandu jifakkar li, skont l-Artikolu 19(2) tas-Sitt Direttiva, sabiex jiġi stabbilit il-proporzjon imsemmi f'paragrafu 1 ta' dan l-artikolu, għandu jkun eskluż l-ammont tad-dawl mill-bejgħ relatat mat-"tranżazzjonijiet inġidentali [anġillari] [...] għall-beni immobbli [...] u [...] finanzjarji". Issa, is-Sitt Direttiva ma tiddefinixxi dan il-kunċett tal-ażar.

47

Madankollu, il-Qorti tal-Ġustizzja diġà ppreżentat li, għalkemm il-portata tad-dawl iż-żenerat mit-tranżazzjonijiet finanzjarji li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tas-Sitt Direttiva tista' tikkostitwixxi indizju tal-fatt li dawn it-tranżazzjonijiet ma għandhomx jitqiesu li huma anġillari fis-sens tal-Artikolu 19(2) ta' din id-direttiva, il-fatt li dawl ogħla minn dak prodott għall-attività indikata bħala prinċipali mill-impriża kkonfermata huwa iż-żenerat minn tali tranżazzjonijiet ma jistax, waḡdu, jeskludi l-klassifikazzjoni tagħom bħala "tranżazzjonijiet inġidentali [anġillari]" fis-sens ta' din id-dispożizzjoni (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tad-29 ta' April 2004, EDM, C-777/01, EU:C:2004:243, punt 77).

48

Barra minn hekk, mill-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja jirriżulta li attività ekonomika għandha tiġi kklassifikata bħala "inġidentali [anġillari]", fis-sens tal-Artikolu 19(2) tas-Sitt Direttiva meta hija ma tikkostitwixxi l-estensjoni diretta, permanenti u neċessarja tal-attività taxxabli tal-impriża u hija ma tinvolvi użu sinjifikattiv ta' oġġetti u ta' servizzi li għalihom il-VAT hija dovuta (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-11 ta' Lulju 1996, Régie dauphinoise, C-306/94, EU:C:1996:290, punt 22; tad-29 ta' April 2004, EDM, C-777/01, EU:C:2004:243, punt 76, u tad-29 ta' Ottubru 2009, NCC Construction Danmark, C-174/08, EU:C:2009:669, punt 31).

49

Għaldaqstant, għandu jiġi kkonstatat li l-kompożizzjoni tad-dawl mill-bejgħ tal-persuna taxxabli jikkostitwixxi element rilevanti sabiex jiġi ddeterminat jekk jerti tranżazzjonijiet għandhomx jitqiesu li huma "inġidentali [anġillari]" fis-sens tat-tieni sentenza tal-Artikolu 19(2) tas-Sitt Direttiva, iż-da għal dan il-għan għandha tittieġed inkunsiderazzjoni wkoll ir-relazzjoni ta' dawn it-tranżazzjonijiet mal-attivitàjiet taxxabli ta' din il-persuna taxxabli u, jekk ikun il-każ, l-użu li huma jagħmlu tal-oġġetti u tas-servizzi li għalihom hija dovuta l-VAT.

50

Mill-kunsiderazzjonijiet preċedenti kollha jirriżulta li l-punt (d) tat-tielet subparagrafu tal-Artikolu 17(5) u l-Artikolu 19 tas-Sitt Direttiva għandhom jiġu interpretati fis-sens li ma jipprekludux

le?i?lazzjoni u prassi nazzjonali, b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li jimponu fuq persuna taxxabbli:

li tapplika g?all-o??etti u g?as-servizzi kollha akkwistati minnha proporzjon ta' tnaqqis ibba?at fuq id-d?ul mill-bejg?, ming?ajr ma jipprevedu metodu ta' kalkolu li jkun ibba?at fuq in-natura u d-destinazzjoni effettiva ta' kull wie?ed mill-o??etti u mis-servizzi akkwistati u li jirrifletti o??ettivament is-sehem ta' imputazzjoni reali tal-ispejje? sostnuti f'kull wa?da mill-attivitajiet intaxxati u mhux intaxxati; u

li tirreferi g?all-kompo?izzjoni tad-d?ul mill-bejg? tag?ha sabiex tidentifika t-tran?azzjonijiet li jikklassifikaw b?ala "an?illari", sakemm l-evalwazzjoni mag?mula g?al dan il-g?an tie?u wkoll inkunsiderazzjoni r-relazzjoni ta' dawn it-tran?azzjonijiet mal-attivitajiet taxxabbli ta' din il-persuna taxxabbli u, jekk ikun il-ka?, l-u?u li huma jag?mlu tal-o??etti u tas-servizzi li g?alhom hija dovuta l-VAT.

Fuq l-ispejje?

51

Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (It-Tielet Awla) taqta' u tidde?iedi:

Il-punt (d) tat-tielet subparagrafu tal-Artikolu 17(5) u l-Artikolu 19 tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? — Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima, g?andhom ji?u interpretati fis-sens li ma jipprekludux le?i?lazzjoni u prassi nazzjonali, b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li jimponu fuq persuna taxxabbli:

li tapplika g?all-o??etti u g?as-servizzi kollha akkwistati minnha proporzjon ta' tnaqqis ibba?at fuq id-d?ul mill-bejg?, ming?ajr ma jipprevedu metodu ta' kalkolu li jkun ibba?at fuq in-natura u d-destinazzjoni effettiva ta' kull wie?ed mill-o??etti u mis-servizzi akkwistati u li jirrifletti o??ettivament is-sehem ta' imputazzjoni reali tal-ispejje? sostnuti f'kull wa?da mill-attivitajiet intaxxati u mhux intaxxati; u

li tirreferi g?all-kompo?izzjoni tad-d?ul mill-bejg? tag?ha sabiex tidentifika t-tran?azzjonijiet li jikklassifikaw b?ala "an?illari", sakemm l-evalwazzjoni mag?mula g?al dan il-g?an tie?u wkoll inkunsiderazzjoni r-relazzjoni ta' dawn it-tran?azzjonijiet mal-attivitajiet taxxabbli ta' din il-persuna taxxabbli u, jekk ikun il-ka?, l-u?u li huma jag?mlu tal-o??etti u tas-servizzi li g?alhom hija dovuta t-

taxxa fuq il-valur mi?jud.

Firem

(*1) Lingwa tal-kaw?a: is-Sloven.